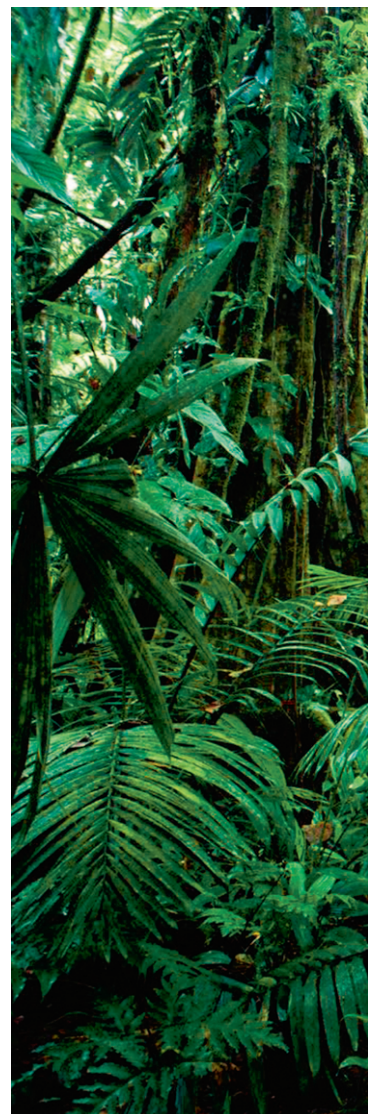

Frede Pedersen mindes i sin stue i Nørresundby tiden som korporal i den britiske hær. Han kæmpede mod japanerne i Burma – det værste sted, man kunne komme. FOTO: HENNING BAGGER

Frede Pedersen var to år i Burma

Kommandosoldat. Frede Pedersen husker i detaljer, hvordan det var at slås med japanere i Burma.

Junglekrig i Burma

Af **PETER HARMSSEN**

I Nørresundby nord for Aalborg bor Frede Pedersen. Han er lige fyldt 91. For snart 70 år siden var han i krig. Det var i Burma. Han var korporal i den britiske hær, og fjenden var japanerne – eller japserne, som englænderne kaldte dem.

»Jeg var to år i helvede, kan man godt sige. Burma var det værste sted, man overhovedet kunne komme. Og japserne, de var jo ikke så'n. De var grusomme ved dem, de tog til fange. Så det var godt, vi ikke kom i klemme dér – os, der var heldige,« siger Frede Pedersen.

Mens knallerter og busser kører fredeligt forbi udenfor, sidder han ved sit spisebord og fortæller om, hvordan det var at være med i den blodigste konflikt i verdenshistorien. Anden Verdenskrig rasede overalt fra Arktis til Ækvator, men kun få steder blev der kæmpet så længe og så stædigt som i den burmesiske jungle.

Frede Pedersen siger, at den uhyggeligste oplevelse var en dag, hvor han var på patrulje. En af hans venner blev ramt af flere skud og var hårdt såret. Han skreg højt og truede med at røbe patruljens position. Frede Pedersen greb sit gevær og slog ham ihjel.

»Det var synd, men der var ikke andet at gøre – for at redde de andre og redde mig selv. Jeg fik heller ingen bebrejdelser. Bagefter sagde officererne, at du er da en helt. Det kunne jeg jo ikke se. Jeg græd,« siger han.

Frede Pedersen havde været ude at sejle, da tyskerne besatte Danmark i 1940. Han havde meldt sig til den engelske hær og var til sidst havnet hos kommandotropperne, der svarer til det moderne jægerkorps. Træningen var hård. Der blev brugt skarpe skud. Men det var nødvendigt for at forberede soldaterne på krig.

Det blev klart, efter at Frede Pedersen var kommet til Burma. Han var med i flere store træfninger. En eftermiddag indledte japanerne et massivt angreb på hans stilling, og mange af hans kammerater blev dræbt. En af dem havde hjulpet ham med at betjene et maskingevær. Pludselig trillede han om og var død.

Men det meste af tiden gik med små patruljer ude i junglen, hvor der ikke var nogen egentlig frontlinje, og fjenden kunne være overalt. Det gjaldt om at kigge op og ned, til højre og til venstre, hele tiden.

»Vi skulle aldrig gå over en flod uden at se, hvad der var under vandoverfladen. De havde sat spidse bambuspinde op. Og at få sådan en i foden, det er ikke sjovt. De går gennem støvler og alt. Så det var vi jo forsigtige med,« siger han.

En af Frede Pedersens opgaver var at tage japanere til fange, så de kunne fortælle noget om, hvor stærke de var, og hvad de havde af planer. Det var bare ikke så let, for japanerne anså det for vanærende at overgive sig, og de ville hellere dø.

»De prøvede jo at tage livet af sig. Og fandt

vi dem døde, begravede vi dem ikke. Vi begravede kun englænderne, vores egne,« siger han.

Skal vi æde en abe?

Nogle gange havde japanerne bundet sprængstoffer til ligene af deres egne soldater. Så når en engelsk patrulje kom forbi og begyndte at rode i de døde japaneres udstyr, sprængte det hele i luften. Alt var farligt i junglen.

Japan havde startet krigen i 1941 med et angreb på amerikanske, engelske og hollandske territorier i Asien. Og englænderne var lige fra begyndelsen chokerede over japanernes brutale måde at føre krig på. Det var de også selv blevet brutale af. Sårede japanere skulle ikke regne med at få nogen hjælp, ifølge Frede Pedersen.

»Det måtte de selv klare. Vi havde vores lægekorps, og de gjorde ingenting. Altså de japanske officerer fik en god behandling, for de kunne jo sladre om deres hemmeligheder. Vi skulle nok få det at vide på en eller anden måde, for vi havde jo tolke, der kunne japansk,« siger han.

Hvis japanerne var fjende nummer et, var terrænet på en sikker andenplads. Burma havde næsten ingen gode veje og jernbaner. Så et af de største problemer var at få forsyninger frem til soldaterne i felten. Det viste æsler sig at være gode til.

Transportmaskiner kom også flyvende og smed fødevarer og ammunition ned

med faldskærm. Men junglen var så tæt, at besætningerne nogle gange regnede forkert, og det hele i stedet havnede hos japanerne.

»Jeg kan huske engang, det skete tre dage i træk. Vi måtte jo så spise frugter og sådan noget, hvad vi nu kunne få fat i. Der var en, der sagde, skal vi ikke prøve at æde en abe? Vi var jo sultne nok. Men nej, det ville jeg ikke,« siger Frede Pedersen.

Hjem til Danmark

En af kommandosoldaternes bedste venner i junglen var et desmerdyr. De havde det med, så det kunne jagte slanger. Det var kælent og ville altid ligge i nærheden af Frede Pedersen, når han sov.

»Vi skulle bare have haft en to-tre mere. Der var jo et par stykker, som blev bidt af slanger. Der var indsprøjtning med det samme. Det skulle gå stærkt. Og det gjorde det. Så reddede de livet på den måde. Så der var ingen, der omkom ved det. Men så omkom de på andre måder,« siger han.

I sommeren 1945 sluttede krigen mod Japan, og nogle måneder senere gik turen tilbage til England. Danmark var blevet befriet for tyskerne, og for første gang i seks år kunne Frede Pedersen vende hjem.

»Jeg kunne godt være blevet i den engelske hær. Men nej, sagde jeg, jeg vil hjem. Den danske hær ville også have mig, men jeg sagde nej igen. Men du har også aftjent din værnepligt, sagde de.«

. Det meste af tiden gik med patruljer i junglen, og det var farligt. Fjenden kunne være overalt.

Frede Pedersen og hans medaljer. FOTO: HENNING BAGGER

Her springer en østrigsk kommandosoldat på opgave ud fra et fly med sin specialtrænede hund.

FOTO: LARS GEJL/SCANPIX

Burma

I januar 1942 gik japanerne ind i den britiske koloni Burma. De håbede blandt andet på at afskære forsyningslinjerne til Kina, som også var deres fjende. Senere forsøgte japanerne at bruge Burma som et springbræt til en invasion af briternes vigtigste besiddelse: Indien. Intet af det lykkedes for alvor. I stedet blev det til en mere end tre år lang udmattelseskrig på burmesisk jord. Burma kaldes også Myanmar.

FOTO: BJARNE LÜTHCKE/SCANPIX

Kommandosoldater

Du har sikkert hørt om det danske forsvars jægersoldater og frømand. De er i fysisk topform og har en lang, specialiseret uddannelse bag sig. Under Anden Verdenskrig blev den slags elitestyrker ofte kaldt for kommandosoldater. Især englænderne brugte dem meget, ikke mindst mod tyskerne i de besatte lande i Europa. En af de kendteste kommandosoldater var dansker. Han hed Anders Lassen og blev dræbt i 1945, kun 24 år gammel.

Det kælnes desmerdyret – en af kommandosoldaternes bedste venner i junglen.

Vidner til krigen

Anden Verdenskrig er en af verdens største begivenheder. Det fantastiske er, at der stadig lever tusinder af danskere, som var unge eller voksne dengang. Kun få var ude for lige så meget som Frede Pedersen, men alle over 75 kan huske et eller andet fra krigen. Ofte kan de fortælle spændende historier om en tid, der var helt anderledes end i dag.

Spørg dem ad!